

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/692/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613205671
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4613205671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Soni Vackovej, v právnej veci navrhovateľa: Z. I., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko K. XXX, zastúpeného: Mgr. Štefan Slováčik, advokátom so sídlom v Nitre, Farská 34, proti odporcom: 1/ S. P. nar. XX. XX. XXXX, 2/ D. P., nar. XX. XX. XXXX, obaja odporcovia bydlisko K., Z. XXX/XX, zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 3, IČO: 36 861 375, za ktorú koná JUDr. Miroslav Slávik, konateľ a advokát, o splnenie povinnosti a náhradu škody, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. mája 2015 pod č.k. 7C/229/2013-125, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti odporcom na vlastné náklady odstrániť stavbu - oplotenie s pevným základom z parcely č. XXX, záhrady o výmere XXXmX, parcela registra „C“, zapísanej na LV č. XXX, vedenú Katastrálnym úradom v Nitre, Správou katastra Topoľčany, pre okres Y., obec K., kat. územie K. v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že predmetom konania je nárok navrhovateľa podľa § 135c OZ, ktorým sa domáhal odstránenia oplotenia postaveného odporcami na jeho pozemku. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno preukázania, že predmetná stavba stojí na jeho pozemku na parc. č. XXX - záhrady o výmere 322m2. Odporcovia v priebehu celého konania tvrdili, že plot postavili na tom istom mieste, kde stál pôvodný. Za podstatný však považoval záver znaleckého posudku znalca Ing. Štefana Špačka, z ktorého jednoznačne vyplýva, že odporcovia svojím oplotením nezasahujú do pozemku navrhovateľa. Oplotenie medzi pozemkami účastníkov konania je postavené správne. Znalec analyzoval geometrické plány vyhotovené v poslednom období na objednávky účastníkov konania a ani v jednom prípade nebol konštatovaný nesúlad právneho stavu so skutočnosťou. Z uvedených dôvodov žalobu zamietol. O trovách konania štátu rozhodol podľa § 148 OSP a navrhovateľa neúspešného v konaní zaviazal zaplatiť 474,12 eura na účet súdu. O trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia (§ 151 ods. 3 OSP).

Navrhovateľ napadol rozsudok v zákonnej lehote odvolaním. Namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, vyhodnotil skutkový stav jednostranne v jeho neprospech, rozhodnutie nemá náležitosti § 157 ods. 2 OSP. V závere uviedol, že odporcovia si nesplnili povinnosť vyplývajúcu im zo stavebného zákona v ohlasovacej povinnosti, prvostupňový súd sa nezaoberal protizákonnosťou postavenia oplotenia. Znalecký posudok považoval za nedostatočný a nepresvedčivý, znalec sa nezaoberal, v akom rozsahu oplotenie zasahuje do jeho vlastníctva. Oplotenie malo byť postavené na pozemku odporcov a nie na

hranici pozemkov. V závere namietal rozhodnutie v časti náhrady trov konania štátu, pretože znalecké dokazovanie nebolo ním iniciované. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 220 OSP zmenil a jeho návrhu vyhovel.

Odporcovia vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadali napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že rozhodnutie zodpovedá požiadavkám § 157 ods. 2 OSP. Postavenie plotu oznámili stavebnému úradu a námietka navrhovateľa o nesplnení ich povinnosti vyplývajúcej zo stavebného zákona nie je predmetom tohto konania. Poukázali na závery znaleckého posudku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že nezasahujú do pozemku navrhovateľa. Znalec reagoval na námietky navrhovateľa k znaleckému posudku a presvedčivo zdôvodnil svoje závery. Vykonanie ohliadky vzhľadom na vykonanie znaleckého dokazovania by neprineslo nič nového v skutkovom stave. Uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania v sume 87,50 eura.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ust. § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 OSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej, ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Navrhovateľ v danej veci namietal odňatie jeho možnosti pred súdom konať postupom súdu v procese vykonávania dokazovania a hodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania.

Predtým, ako odvolací súd pristúpil k prejednaniu odvolania vo veci samej, zaoberal sa námietkami odvolania navrhovateľa spočívajúcimi v nedostatočnom zdôvodnení rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 OSP a nevykonaní navrhnutého dôkazu ohliadkou na mieste samom.

Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 OSP), a nie účastníkov konania (viď uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten - ktorý dôkaz) môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení vedúcich prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdu, ku ktorým dospel v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania. Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Tým, že prvostupňový súd nevykonal navrhnutý dôkaz, nezaťažil konanie vadou majúcou za následok zrušenie rozhodnutia.

Navrhovateľ ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Ani táto jeho námietka nie je dôvodná.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením

nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že prvostupňový súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok. Námitka navrhovateľa, že súd „vytiahol“ z vykonaného dokazovania len tie časti, ktoré sa mu podľa úvah hodili na odôvodnenie rozhodnutia, je nedôvodná. Odvolanie navrhovateľa v tejto časti pozostáva len z citácie rozhodnutí a ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, neuviedol, čo prvostupňový súd v rozhodnutí ako dôkaz opomenul uviesť, prípadne ktorý vykonaný dôkaz nesprávne vyhodnotil. Jeho námitka, že sa nezaoberal porušením stavebného zákona, je v danej veci irelevantná. Súd je viazaný návrhom účastníka konania a pokiaľ mal navrhovateľ za to, že odporcovia porušili stavebný zákon, ako sused mal možnosť riešiť uvedený stav iným spôsobom. Predmetom konania je odstránenie oplotenia postaveného podľa tvrdenia navrhovateľa na jeho pozemku.

Podľa § 135 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil.

Pokiaľ by odstránenie stavby nebolo účelné, prikáže ju súd za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, pokiaľ s tým vlastník pozemku súhlasí (odsek 2).

Súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadi za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe (odsek 3). Konanie o vyporiadaní neoprávnenej stavby je konaním, v ktorom z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi účastníkmi a kde súd nie je viazaný návrhmi účastníkov (§ 153 ods. 2 OSP). O neoprávnenú stavbu ide v prípade, ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo. Pre kvalifikáciu stavby ako neoprávnenej nie je treba, aby bola zriadená celkom na cudzom pozemku; postačí, keď je na tomto pozemku zriadená sčasti. V takomto prípade nie je možné vlastníkovi pozemku prikázať stavbu, ktorá je sčasti umiestnená mimo jeho pozemku. Zo zákona vyplýva, že nie je možné nariadiť odstránenie stavby tam, kde to nie je účelné. Účelnosť odstránenia neoprávnenej stavby je potrebné vždy hodnotiť objektívne, t.j. s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam, povahe každého jednotlivého prípadu. V rámci voľnej úvahy sa musí prihliadnuť tiež k povahe a rozsahu hospodárskej straty, ktorá by odstránením stavby vznikla, k tomu, či vlastník stavby a jeho rodina v stavbe býva alebo nie, aký je rozsah zastavaného pozemku, či vlastník stavby vedel, že stavia na cudzom pozemku alebo naopak, či staval v dobrej viere, že mu pozemok patrí. Na druhej strane je potrebné prihliadnuť i k dôvodom, pre ktoré vlastník pozemku nezakročil proti neoprávnenej stavbe v dobe jej realizácie.

Ustanovenie § 135c Občianskeho zákonníka sleduje vyporiadanie právnych vzťahov medzi vlastníkom pozemku a neoprávneným stavebníkom. Zákon pritom uvádza riešenia, ktoré budú prichádzať do úvahy tam, kde nejde o výpočet taxatívny, ale demonštratívny.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka správne prihliadal ku všetkým okolnostiam v danej veci. Odporcovia postavili oplotenie na hranicu pôvodného oplotenia. Pôvodné oplotenie postavil ich právny predchodca Y., ktorý na pojednávaní uviedol, že pôvodná hranica bola vytýčená v roku 1957 za jeho prítomnosti, za prítomnosti jeho rodičov a navrhovateľa. Navrhovateľ v roku 1971 postavil na jeho pozemku garáž. Navrhovateľ na pojednávaní nemal žiadne pripomienky k tvrdeniu svedka. Podľa vyjadrenia svedka F. G. Q. zásah spočíva v 7 až 12 cm, čo bolo spôsobené zrejme postavením širšieho základu. Súd vo veci správne nariadil znalecké dokazovania a správne vychádzal zo záverov znaleckého posudku, vypočul na pojednávaní znalca k námietkam navrhovateľa. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania správne dospel k záveru, že odporcovia nezasahujú do pozemku navrhovateľa.

Vychádzajúc z ustanovenia § 135c Občianskeho zákonníka odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v danom prípade odstránenie stavby nie je dôvodné. Navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno o tom, že odporcovia mu zasahujú do pozemku 30 cm, preto rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Odvolací súd potvrdil rozsudok v časti náhrady trov konania štátu. Znalecké dokazovanie bolo nariadené za účelom zistenia skutkového stavu, vyžadujúce odborné posúdenie. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný, preto ho prvostupňový súd správne zaviazal znášať trovy znaleckého dokazovania (§ 148 ods. 1 OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 151 ods. 3 v spojení s § 224 ods. 4 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.